

سیاست شرعیہ

۴

مصالح امتی اداره ایدہ جک ذواتک اصلحی ناصیل بیلنیر؟

بوابدہ اک مهم شی مصالح امتی تدویرہ « اصلح » اولانی بیلنمکندر .
 بو ایسه امر ولایتدن مقصدنه اولدیفنی و مقصدہ وصول یوللرینی بیلنمک ایله
 قابلدر . مقاصد و وسائل معلوم اولنجه هر شی تمام اولمش اولور . بو
 سیدن طولاییدرکه اکثر سلاطین مقاصد دنیویہ بی مقاصد دینیہ بی
 تقدیم ایتدکلرندن ، مصالح امتی بو مقاصدی ترویج خصوصندہ کندیلرینه
 مساوت ایدہ جکلرہ تودیع ایدر اولمشلر ؛ ریاست طابندہ بولناتلردہ
 مأموریتلری کندیلرینسک بو طلبنی اسعافہ طرفدار اولانلرہ
 ویرمشلردر .

سنت سنیه ایسه بو وجهله ایدی که : جماعت مسلمینہ نمازده امامت ایدنہ ،
 صلات جمعہ بی قیلدیران ، خطبہ لری او قویان کیمسه لر حرب قوماندانلری
 ایدیلرکه بولر صاحب سلطنتک عسکر اوزرینہ نایبلریدی . نته کیم
 علیہ الصلاۃ والسلام اقدیمز حضرت ابو بکری نمازده تقدیم ایتدیکی
 ایچون مشارایه مسلمانلر طرفندن قوماندانلق وسائرہ کی امورده
 امامتہ باشقلرینہ تقدیم ایدلدی . علیہ الصلاۃ والسلام اقدیمز محاربه بی
 بر قوماندان نصب بیوردقلرنده معینتہ نماز قیلدیرمه بی نه او قوماندانی
 مأمور ایدرلردی . کذلک بر مملکتہ بر نائب تعیین بو یوزنجه او ذات
 جماعت مسلمینہ امام اولور ، حدود الہمی اقامہ ایدر ، بر حرب قوما
 نداننک یابہ جنی بوتون ایشلری اجرا ایدر ایدی . عتاب بن اسیدی
 مکبہ ، عثمان بن ابی العاصی طائفہ ، علی بنی ، معاذی ، ابو موسابی یمنہ ،
 عمرو بن حزمی نجرانہ نائب تعیین بیوردقلرنده هب بویله اولمشدی .
 خلفای راشدین ایله اولنردن صکرہ کلن ملوک أمویہ و عباسیہ نک بر
 قسمی دخی بویله یابدیلر .

چونکه اموردینینک الہمی نمازایله جهاددر . بوسیدن طولانی
 اکثر احادیث نبویہ نماز ایله جهاد حقندہ وارد اولمشدر . علیہ الصلاۃ
 والسلام اقدیمز بر خستہ بی زیارت ایدنجه « یارنی شوقولنه شفا احسان
 ایت ، که نمازکده حاضر بولونسون ، دشمننک حقندن کلین . »
 دیرلردی . علیہ الصلاۃ والسلام اقدیمز معاذی یمنہ کوندردکلرنده :
 « ای معاذ ! نجه اک مهم ایشک نمازدر . » بیورمشلردی . حضرت عمر
 رضی الله عنه ده والبلرینسہ کوندردکلری امر نامه لردہ « ہم نظر مندہ
 سزک اک مهم ایشکز نمازدر . زیرا هر کیم نمازینی قیلار و قیلنسنی
 تحت تأمینہ آیرسہ دینی ده محافظہ ایتمش اولور . بواشده مبالانسزک
 کوسترنلر ایسه باشقله ایشلردہ ده زیادہ سنی کوسترلر . » دبیہ

حریم ناموسلرینی محافظہ مقصدیلہ اختیار ایدیلر دی . بالعکس رومالبلرہ
 ایرانلیلرک آرسہ آچیلدقلجه عربلر اردولرینی نجشید و تجهیزاتی
 ا کمال ایدہرک بوایکی ملندن هانکیسنہ منسوب ایسه کوجلری یتدیکی
 قدر اونک معاوتنہ شستانان اولیورلردی . کورولیورکه بوقسم عربلر
 عصیت و حمیت جاهلیہ صاریلق خصوصندہ حجاز عربلرینہ مخالف
 بولوندیلسده روم و ایران حکمدارلرینسہ سرفرو ایتک و اونلرک
 هر دلرو او امرینہ علی العمیا منقاد اولق ، یعنی او امرلری انفاذ ایدرکن
 مصیب ، یاخود مخطی اولدقلرینی ؛ بوجرکتلریله بر عدل اجراء یاخود
 بر ظلم ارتکاب ایتدکلرینی اصلا دوشونمز لردی . بواعبار ایله بونلرک
 کندیلرینہ طوغرو یولی کوسترہ جک ؛ ارہ لرنده لازمه انصاف وعدالتی
 تأسیس ، روابط اخوتی تحکیم ایدہرک اولان بر هادی حقیقیہ
 احتیاجلری اولکیلردن ، یعنی اهل بادیه دن آز ده کادی .

ایشته بوسیدن علیہ الصلاۃ والسلام اقدیمزی کوربیورزک اطرا .
 فندہ کی عربلرک دینسہ دعوت ایتدکلن صکرہ یمن ، عامہ ، تہامہ ،
 عراق اهلینسینی توحید و اتفاقہ دعوت و بونلرک آرہ لرنده اخوت
 اسلامیه بی تأسیس ایتدی . بوسورتله عربلرک آرہ سنده بر برینہ قارشنی
 محبت ، مرحمت ، شفقت حسلری اجرای حکم ایتمه بی ، قان و انتقام
 دعالرینی اونوندرمه بی باشلادی .

کورولیورکه مسلمانلق قومیتی بیقمق ایچون آچیلدن آچیفه هجوم
 ایتدی . لکن بوبن مینک اسرارینی تأمل و قوانین اجتماعیه وسیا .
 سیه سنی تفکر ایدن بر نظر حکیم کال وضوحله کورورکه قرآن کریم
 قومیتہ آچیلدن آچیفه هجوم ایتمه مش سده بومسئله بی قارشنی تمامیلہ
 متجاهل داورا نمشدر ؛ حتی قرآن بوسورتله قومیتی تا اساسندن سوکوب
 آتمشدر ، دیرسک اصلا خطا ایتمش اولماز .

علیہ الصلاۃ والسلام اقدیمز کرک بادیه نشین اولان ، کرک شهر لردہ
 یاشایان عربلری حقہ دعوت ایتدکلن صکرہ همان دیگر ملوک و امرا بی
 مکتوبلر یازرق ، هیئتلر کوندره رک ؛ غسانیلری ، منذرلری ، بنی طی
 و امثالنی توحید و بوتون عالم اسلام آرہ سننده رابطه یکانہ اولسنی
 ایستدیکی اخوت اسلامیه بی ناصیل دعوت ایتمش ایسه ؛ کسرائی ، روم
 ایمراتورینی ، نجاشینی ، مفوقسی ده اولیلجه دعوت ایتدی . بونده کی
 سر و حکمت ایسه شودر :

فاطر ذوالجلاله معلومدرکه دنیوی رابطه لره صاریلانلر کوزہ تدکلری
 اغراض دنیویہ دن طولانی نادراً خصومت وجدالردن فارغ اوله
 بیلیرلر . لکن حتی دریش ایدہرک خلقه نظر ایدنلر بتون انسانلرک
 دست مشیتده مسخر اولدقلرینی کورورلر . بونک ایچون البته کیمسه بی
 قارشنی خصومت بسله بی مزلر . بناء علیہ دینده و طلب یقینده کندیلرینہ
 یولداش کوردکلری عبادالله قارشنی بسله دکلری محبت ، پدرک اولادینہ
 بسله دیکی محبتدن ده قوتلی اولور . بو صورتله آرہ لرنده قرابت ، حتی
 اخوت تأسیس ایدر ، ده طوغروسی بر روح ، بر جسدکی اولورلر .

عبدالعزیز چاپاویش

مابدی وار

اقرباسه و بوتون مسلمانله رحیم اولان رقیق القلب آدم، عقیف و متصدق اولان زنکین در . « بیور مشلر .

(سنن) ده علیه الصلاة والسلام افندیزدن روایت اولوندیغنه کوره: « زکاتی بحق حیایت ایرنلر، الله یولنده جهاد ایدهن کیدر . »

جناب حق جهادی امر ایدرکن « وقاتلوهم حتی لاتکون فتنه ویکون الدین کله لله » بیور مشلر در .

علیه الصلاة والسلام افندیزه « یا رسول الله! برانسان یا یکیتک، یا غضب، یا خود ریا مقصدیله حرب ایدر. بونلرک هانکیسی الله یولنده در؟ » دیه صور مشلر. علیه الصلاة والسلام افندیز « کلمة الله دها عالی اولسون دیه حرب ایدهنک جهادی الله یولنده در » بیور مشلر. بو حدیث شریف صحیحینده مذکوردر .

الحاصل مقصد، دینک تماماً لوجه الله خالص و کلمة اللهک هرشیدن عالی اولسونی در. کلمة الله، کتاب اللهک متضمن اولدینی کلماتک کافه سی جامع براسمدر. جناب حق « لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط » بیور بیورلر . یعنی پیغمبرلری ارسال ایتمک، کتب سهاویه یی کوندر مکن مقصد: ناسک حقوق الهی و حقوق عبادی عدل ایله ایضا ایتملیردر. ینه جناب حق « و انزلنا الحدید فیه بأس شدید و منافع للناس ولیعلم الله من ینصره و رسله بالقیب » بیور بیورلر . دینک کتابدن عدول ایدهرک ا کرینلر دمیر ایله طوغر و لورلر. بوندن طولای دین مینک قوامی مصحف شریف ایله قلیجدر . جابر بن عبدالله رضی الله عنهما نک : « علیه الصلاة والسلام افندیز (مصحفی کوستره رک) بونی ترک ایدنلری ، (قلیجی کوستره رک) بونکله اورعزی امر ایتمیلر » دیدیکی روایت ای دیلیور .

غایه بویه تعین ایدنجه اوکا کیتدکجه دها یاقین وسیله لرله توسل ایتمک ایجاب ایدر. ولی الامر موجود آدملری تفحص ایدهرک استحصال مقصوده هانکیسی دها اقرب ایسه اونی تعین ایتمیلر . مثلاً مأموریت (مصلحت اسلامیه) ساده جه نمازه امامتدن عبارت ایسه علیه الصلاة والسلام افندیز هانکیسی تقدیم ایتمی ایسه او تقدیم اولمیلر .

علیه الصلاة والسلام افندیز بیور بیورلرک : « جماعته کتاب الهی اک انی اوقویان کیمسه امامت ایدر . قرأته مساوی ایسه لر سننی اک چوق بیانلری ، سنتده کی علملری مساوی ایسه اک اول هجرت ایدنلری ، هجرتده کی قدمده مساوی ایسه لر اک مسن اولانلری ترجیح اولونور . برده هیچ بر کیمسه دیکر کیمسه یه اودیکر کیمسه نک حکم و سلطنتی جاری اولان یرده نمازده اذنی اولمادقجه تقدم ایتمسون . کذلک صاحب خانه و صاحب مقامک ذاته خاص اولان محله اذنی اولمادقجه اوطور ماسون . »

بو حدیث شریفک مخرجی مسلمدر . فقط ایکی کیمسه یکدیگره

یا زارلردی . چونکه . تعلیم نبوی یه کوره « نماز دینک دیره کیدر . » ولی الامر دینک دیره کئی طوغر و لیر ایسه ایشلر یولنده کیمسه یه باشلار . زیرا نماز برکوره برچوق اخلاقسزلقلردن و منکر اتدن نهی ایدر . ثانیاً دیکر طاعاتک اداسنده یاریم ایدر . جناب حق بیور بیورلرک : « واستعینوا بالصبر و الصلاة و انها لکبیرة الاعلی الخاشعین . یا ایها الذین آمنوا استعینوا بالصبر و الصلاة - و امر اهلیک بالصلاة و اصطر علیها لانسالک رزقا نحن نرزقک و العاقبة للتقوی - و ما خلقت الانس و الجن الا لیعبدون . ما ارید منهم من رزق و ما ارید ان یطعمون . ان الله هو الرزاق ذو القوة المتین . »

الحاصل مصالح مسلمینی اله آلمقندن مطلوب اولان غایه اولاخلقک دینی صلاح اوزره بولندیر مقدر . چونکه خلقک التندن دین کیدرسه خسران میندن بشقه برعابتلری یوقدر . آرتیق دنیا ده نائل اولدقلری بتون نعمتلری سودقالیر . ثانیاً دینک مدار قیام و بقای اولان امور دنیویه لر یی صلاح اوزره بولوندر مقدرک بولنده اموالی مستحق اولانلر ینتنده تقسیم ایله بجرملری تجزیه دن عبارتدر . غیرک حقوقنه تجاوز ایتمه یی کیمسه نک هم دینی، هم دنیایی معمورددر . حضرت عمر رضی الله عنه اهالی یه : « سزه وایلری آتجق کتاب الهی ، سنت سنیه نبویه یی اوکرتک و دینکیزی اقامه ایتمک ایچون کوندر یورم » دیرلردی .

فقط بر طرفدن خلق، دیکر طرفدن امرای حکومت بوزولمه یه باشلانجه مصالح اسلامیه ده خرابه یوز طوتدی . بناء علیه ولی الامر ممکن اولدینی قدر خلقک دینی، دنیایی اصلاحه جالیشیرسه زمانتک اک بویوک آدمی ، الله یولنده جهاد ایدنلرک اک افضل اولمش اولور . علیه الصلاة والسلام افندیزدن روایت اولوندیغنه کوره ، « امیر عادلک بر کونی آلتش سنه عبادتدن افضلدر . » امام احمدک (مسند) نده کذلک علیه الصلاة والسلام افندیزدن شویله روایت اولتیور : « اللهم اک سوکیلی قولی امیر عادل ، اک مبغوض قولی ده امیر ظالمدر . »

« صحیحین » دده ابی هریره رضی الله عنه دن روایت اولونیورک : علیه الصلاة والسلام افندیز « ظل الهمیدن بشقه بارینه جق بر ظل اولمیان یوم قیامتده جناب حق یدی کیشی یی ظل سبحان یسنه قبول ایدر که بولنده : امیر عادل ، عبادت ایچنده بویون کنج ، جامعدن چیقنجه تکرارکنجه یه قدر قلبی اورایه مربوط اولان مسلمان ، محبتلری فی الله اولوب برلشملری و ایریللری دائماً بو اوغورده اولان ایکی ارقداش ، وحدت زمانلر نده الهی خاطر لایه رق کوزلری یاشاران آدم، کبار و کوزل برقادین طرفسندن وقوع بولان تکلیف وصالی « بن رب العالمیندن قورقارم » دیه ردایدن انسان، تصدق ایتمدیکی زمان صولنک و یردیکنی صاغ الله طویورمایه جق قدر کیزله یی آدملردن عبارتدر . بیور مشلر در . صحیح مسلمده عیاض بن حماد رضی الله عنهدن روایت ای دیلیور که علیه الصلاة والسلام افندیز « اهل جنت اوچدر : سلطان عادل ،

کفو اولور ویاخود هانکیسی اصلح اولدینی مجبور قالیر ایسه آرملرنده قرعه چکایر . فصل که حضرت سعد بن ابی وقاص قادیسه کونی اذان او قومی ایچون بین الناس نزاع حادث اولونجه علیه الصلاة والسلام افندیزک . اگر انسانلر اذان او قومده و نمازده صف اوله کچمکده کی فضیلتی بیلوبده بوکا نائل اولاق ایچونده قرعه دن باشقه چاره بولاماسیدیلر مطلقاً بیلرنده قرعه آتارلردی . حدیث شریفه متابعت ایدرک قرعه چکدی .

الحاصل تقدیم مسأله سنی ایش واضح اولنجه اللهم امری موجبجه ، خفی اولدیندهده قرعه ایله اجرا ایدر ایسه ولی الامر مصالح امتک ولایات باینده عهده سنده کی اماناتی رینه کتیرمش اولور .

مترجمی: عمر رضا
احمد ابن حیمه الحرانی
شیخ الاسلام

آکلامش اولدیندن اورادهده صلح سوزلری ، تشبثلری ایجه بول آلمشدر . فرانسه ده کی اختلافات افکار و مسالک دخی بو مقصدک حصوله یاردم ایدرک اولورسه کرک فرانسه ده و کرک روسیه ایچنده داخلی اغتاشلر ، کورولتور حاصل اوله جعی بدیهیدر . بونک ایچون صلح آرزولرینک منبع حقیقتی اختلاف مثلک مملکتلری تشکیل ایلدور . انکلتزه صلح رفیقلمی قدر آرزو ایتمز . او یالکیز حربک دوامی و آلمانیا ایله آوستریا مجارستانی قحط بلیه سیله تهدید ایتمک ایستر . بو ایسه آیلره دکل ، سنه لره متوققدر . فرانسه و روسیه حربک دوامی کندی منفعتلریله تألیف ایدر مدکلرندن ایشک بر آن اول نتیجه ایتمی دیله بولور . حتی بونک ایچون آسریقایه ، ایتالیا یه و پاپا یه ده احتمالک سر اجمتله توسط ایتملری طلب ایلدیلر .

آلمانیا و آوستریا طرفندن صلح ایچون بو آنه قدر بر طلب وقوع بولادینی کی موافق بر جوابده و برله مش اولدینغه باقیلیرسه ، هر ایکی مملکتک افکار عمومی سی حربک دوامی ایستکلرینه باهر بر دلیل تشکیل ایدیلور .

بزه کلنجه حد اولسون بز بوکی لافیردیلمی ایشتمک بیله ایستیمورز . چونکه بوتون حدودلرده غالب بروضعیتده بز . غالبیتزک ثمراتی ان شاء الله بحق اقتطاف ایدر جکیز . جهاد کوندن کونه عالم اسلامده تأثیراتی کوسترمکده در . ان شاء الله باقینده ایران ایله افغانستانکده روسیه یه و انکلتزه یه هجوملرینه انتظار ایتمی در .

بناءً علیه هنوز صلح زمانندن خیلی اوزاقده بز .

س . م . توفیق

صلح کورولتورلی

صوک زمانلرده اوروپا مطبوعاتی صلح سوزینی ایکیده برده اورته یه سو ریورلر . اساساً بوفکر ، ایلك اوکجه روسیه ، صوکره فرانسه و انکلتزه دن ترشح ایتمش ؛ ده ها صوکره لری بیطرف مملکتلر مطبوعاتی طرفندن اوزون اوزادی به موضوع بحث اولمشدر . روسیه ، متفقلمی بولنان فرانسه و انکلتزه دن پاره چکپیلک ایچون ، آنلری صلح منفرد ایله تهدیده باشلامش و متعاقباً اون ملیون لیراتی بر آوانس قوپاره بیلشیدی . فرانسه کندیبی محتاج همت اولدینندن ایلروده روسیه یه معاونت مالیه ده بولنه میه جفی ده پارسده اعتقاد ایدن مالیه ناظرلرینک مذاکرانی اثناسنده روس مرخص مالیه نه افهام ایلشیدی . انکلتزه ایسه روسیه دن ایلروده جلب ایدر کی ذخیره لر مقابلنده مهم مقدارده پاره و یرمکی وعد ایدرک ، ایثی پاموق ایپلکنه باغلامشدر . روسیه ده موجود اولان ذخائر هر شیدن اول کندیبیسه الزم و بویه بر زمانده خارجه سوق غیر معقول اولدینی کی ؛ بولارک قبالی بولنسندن طولاینده غیرممکنیدر . دیلک اولبورکه ، روسیه دن ذخیره چپه میه جفی ؛ فرانسه و انکلتزه دن ده روسیه یه امداد و اقراض مالی ممکن اوله میه جقدر .

بز بو آجی حقیقت بالطبع روسلری .. خصوصاً صلح طرفدارلری اولان ارباب حل و عتدی . که چارجه دخی او زمره یه داخلدر . دوشوندرمشدر . روسیه بو آنه قدر میلیونلرجه تلفات و بردکدن بشقه یوز بیکارجه عسکرینی ایشه یاراماز بر حاله دوچار ایتمش و بر بقی میلیون متجاوزده سیر و برمشدر که هیچ بر خارجه ده روسیه بو قدر دهشتلی بر صورتده متضرر اولامشیدی . فرانزلرده اوله .

فقط انکلتزه حکومتی متفقلمی قدر ضرره کیرمه مشدر . بوحال کندیبسک جان و کولکلن حربه اشتراک ایتمک ایستمدیکنی اثبات ایدیلور . نته کیم بدایت حربدنبیری سفان حربیه سنی ایچروده صاقلامش وانلری هر درلو تهله کدن محافظه ایلشدر . بناء علیه روسیه یا کلش بر بوله صامتش اولدینغی و یهوده یره هداکار لغده دوام ایتمدیکنی ایدن اینی به آکلادینی کی ؛ انکلتزه نکده انترقیه سنا ایمان ایدرک ، کندی باشنه آلمانیا ایله صلحه . قرار قطعی و یرمه مش اولسه بیله - مائل اولمشدر .

فرانسه یه کلنجه اوده آلمان قوتلرینی یاروب تأمین موقیت ایدر میه جکنی

تشیرون

ائتلاف مثلته قارشی جهاد اسلام

تیلیغات روسیه :

چنانچه قلم :

۳۱ مارت : دشمنک بر قاج ترصد سفاقتی دون چناق قلمه بوغازی خارچندن مدخل جوارنده کی بطاریه لر یغزه یاریم ساعت تأثیرسز آتش ایتدیلمی . بطاریا لر بزرگ مقابل آتشدن دشمنک بر زرهمی و بر طور پیدوسنه سر می اجاتلری کورلشدر .

اینوز :

۲۶ مارت : دون بر قسم دشمن فیلوسی بر ایش یاغش اولق ایچون اینوز (دراغودینسا) اسکله سینه یکر می قدر سر می آتشدن صکره ایکی فلکه درونده عسکر چیتارمنغه تشبث ایتمش ایسه ده اوراده بولنان جزئی قونده کی محافظلر دشمنک طردینه کالی کلشدر . دشمن بنده اوجوارده بر خانه یه بر ایکی سر می آتوب چکلدی . هیچ بر زیان اولامشدر .

قافقاس :

۲۷ مارت : قافقاس جهه سنده ایلری مواضعده خفیف مصادمه لردن باشقه ۴۴ برشی یوقدر .

سوریه :

۲۷ مارت : اولکی کون ایکی دشمن قروا زوری سوریه ساحلنده (غزه) اسکله سنی و جوارینی ایکی یجق ساعت فاصله لی بومباردمان ایتمش ، اسکله یی قسماً تخریب ایتمش ، قصبه یه دوشن بر قاج سر می هیچ بر زیانی موجب اولامشدر .

ع . اشرف ارب

حقوق مطبعه سی